

# Kuluttajahintaindeksi

Konsumentprisindex  
1990, Syyskuu – September

15.10.1990

		% -muutokset – %-förändringar	
		1989:09–1990:09	kuukausi–månad
Kuluttajahintaindeksi	1985=100	128,8	5,6
Konsumentprisindex			0,5
Elinkustannusindeksi	1951:10=100	1 262	
Levnadskostnadsindex			

Kokonaisindeksi  
Totalindex

0. Ravinto  
Föda

1. Juomat, tupakka  
Drycker, tobak

2. Vaatetus, jalkineet  
Beklädnad, skodon

3. Asuminen  
Boende

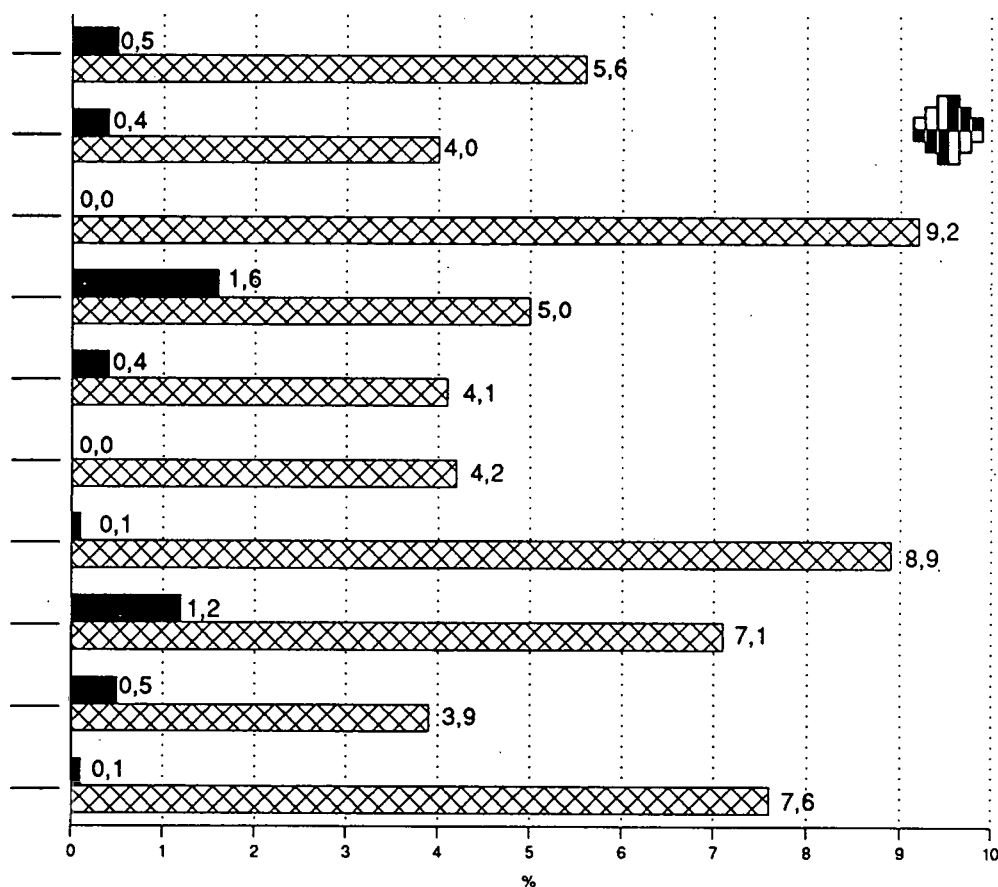
4. Kotitalouskalusto  
Hushållsinventarier

5. Terveystenhoito  
Hälsovård

6. Liikenne  
Samfärdsel

7. Vapaa-aika  
Fritid

8. Muut  
Övriga



1989:09-1990:09

Kuukausimuutos  
Månadsförändring



## Inflaatio 5,6 prosenttia

Viime vuoden syyskuusta kuluttajahintaindeksi nousi 5,6 prosenttia. Elokuussa vuosinousu oli 6,2 prosenttia.

Elokuusta syyskuuhun indeksi nousi 0,5 prosenttia. Puolet noususta aiheutui polttonesteiden hinnannoususta.

Inflaatio laskee, vaikka Persianlahden kriisi nostaa hintoja. Inflaatio on kuluttajahintojen kahdentoista kuukauden muutos. Tämän takia inflaatiolukuun vaikuttaa myös se, mitä tapahtui edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Vuosi sitten asuntojen hinnat nostivat syyskuussa indeksää 0,7 prosenttiyksikköä. Nyt asuntojen hinnat eivät juuri nostaneet indeksää, mistä johtuen hintojen nousuvauhti näyttää hidastuvan.

### VAKAUTUSSOPIMUKSEN INDEKSIEHTO EI VIELÄ VAARASSA

Voimassaolevaan vakautussopimukseen liittyy ehto kuluttajahintojen noususta joulukuusta 1989 joulukuuhun 1990. Mikäli hinnat nousevat yli 5,7 prosenttia siirretään ylimenevä osa palkkoihin. Jos polttonesteiden hinnoissa ei tule enää merkittäviä korotuksia ei 5,7 prosentin raja tule ylittämään joulukuussa.

Joulukuun indeksiin vaikuttavat jälleen asuntojen hinnat. Tällöin kyse on kuluvan vuoden kolmannen neljänneksen, eli heinä-, elo- ja syyskuun asuntojen hinnoista. Asuntojen hintojen ei oleteta tuona aikana nousseen. Lisäksi viime vuoden marraskuussa tehty peruskoron nosto näkyi joulukuun indeksissä. Se vaikuttaa osaltaan alentavasti tämän vuoden joulukuun inflaatiolukuun.

### PERSIANLAHDEN KRIISIN VAIKUTUKSET KULUTTAJAHINTAINDEKSIIN

Bensiinin hinta on noussut elokuun alusta syyskuun loppuun keskimäärin 67 penniä litralta. Syyskuun kuluttajahintaindeksissä ei vielä ole mukana 29.9. tapahtunutta korotusta. Lokakuun indeksi tulee nousemaan polttonesteiden ansiosta 0,15 prosenttiyksikköä. Suora vaikutus Persianlahden kriisistä tähän mennessä tulee olemaan kuluttajahintaindeksissä 0,63 prosenttiyksikköä.

Epäsuorat vaikutukset näkyvät lokakuussa lento- ja valmismatkoissa. Seuraavaksi vaikutus ulottuu bussi- ja taksimatkoihin. Vuokriin polttonesteiden hinnankorotukset vaikuttavat vuoden 1991 maaliskuun alussa ja sen vaikutus tulee näkymään indeksissä toukokuussa 1991. Muissa tuot-

## Inflationen 5,6 procent

Från september i fjol har konsumentprisindex stigit med 5,6 procent. I augusti var årsstegringen 6,2 procent.

Från augusti till september steg indexet med 0,5 procent, varav hälften berodde på att bränslepriserna steg.

Inflationen sjunker trots att krisen vid Persiska viken höjer priser. Med inflation avses en ändring i konsumentpriser under 12 månader. Därför påverkas inflationen även av det som skedde vid motsvarande tid föregående år. För ett år sedan i september höjde bostadspriserna indexet med 0,7 procentenheter. Nu har bostadspriserna inte höjt indexet, varför prisstegringen ser ut att bli långsammare.

### STABILISERINGSAVTALET INDEXVILLKOR UTLOSSES INTE ÄNNU

Det gällande stabiliseringsavtalet innehåller ett villkor beträffande uppgången i konsumentpriserna från december 1989 till december 1990. Om priserna stiger mer än 5,7 procent förs den överstigande delen på lönerna. Om bränslepriserna inte höjs avsevärt överskrider 5,7 procents gränsen inte i december.

Bostadspriserna för innevarande års tredje kvartal, dvs. juli, augusti och september, kommer att påverka indexet för december. Bostadspriserna väntas inte ha stigit under denna period. Grundränthöjningen i november i fjol påverkade indexet för december och sänker även inflationssiffran för december 1990.

### KRISEN VID PERSISKA VIKEN INVERKAR PÅ KONSUMENTPRISINDEX

Från början av augusti till slutet av september har bensinpriset stigit i genomsnitt med 67 penni per liter. Prishöjningen den 29 september ingår inte ännu i konsumentprisindexet för september. Till följd av bränslepriserna kommer indexet för oktober att stiga med 0,15 procentenheter. Hittills har krisen i Persiska viken inverkat på konsumentprisindex med 0,63 procentenheter.

Krisets indirekta inverkningskommer till synes i oktober på flyg- och paketresor, efter det drabbas buss- och taxiresorna. Bränsleprisförhöjningarna kommer att påverka hyromna i början av mars 1991 och synas i indexet för maj 1991. När det gäller övriga varor kommer höjningen av oljepriserna småningom att synas på

teissa öljyn hinnan korotus tulee näkymään vähitellen kuljetus-, lämmitys- ja vuokrakustannusten nousun kautta.

### HINTOJEN KEHITYS MALTILLISTA

Syyskuussa hintojen kehitys oli maltillista, jos polttonesteiden hintoja ei oteta huomioon. Vihannesten ja sokerin hinnat ovat nousseet. Nauდან maksa halpenee ja on nyt lähes kymmenen prosenttia halvempaa kuin viime vuonna. Talvi-vaatteet ovat hieman kallistuneet, samoin lääkkeet ilman reseptiä. Myös peli- ja kurssimaksut ovat nousseet ja kesän halvat hotellihinnat ovat palanneet normaalihinnoiksi.

Linja-automaksut nousivat syyskuussa keskimäärin neljä prosenttia. Tässä korotuksessa ei ole vielä mukana dieselöljyn hinnankorotuksia. Valmismatkojen hintojen kohoaminen oli tavanomainen syyskuuhun liittyvä nousu. Polttoainelisämaksut tulevat vasta loka-marraskuun indekseihin.

Vuodessa eniten kallistui ryhmä juomat ja tupakka, 9,2 prosenttia, ja vähiten vapaa-aika, 3,9 prosenttia.

grund av högre transport-, värme- och hyreskostnader.

### PRISUTVECKLINGEN MODERAT

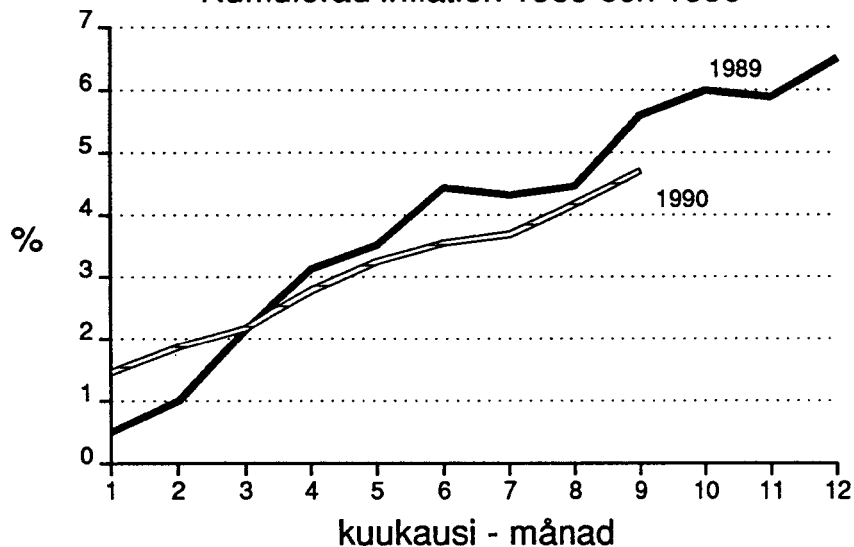
I september var prisutvecklingen rätt moderat, om bränslepriserna inte beaktas. Priserna på grönsaker och socker har stigit. Nötlever har blivit billigare och är nu närmare tio procent billigare än i fjol. Vinterkläderna har blivit något dyrare, samma gäller receptfria mediciner. Även spel- och kursavgifter har stigit och sommarens billiga hotellpriser är normala igen.

I september steg bussavgifterna i medeltal med fyra procent. Här ingår inte ännu förhöjningarna av dieselolja. Prisstegringen på paketresor förekommer normalt i september. Bränsletilläggsavgifterna ingår först i indexen för oktober-november.

På ett år steg priserna mest inom gruppen drycker och tobak, 9,2 procent, och minst inom gruppen fritid, 3,9 procent.

## Inflaation kertymä 1989 ja 1990

Kumulerad inflation 1989 och 1990



# Elinkustannusindeksi kuukausittain – Levnadskostnadsindex månatligen

Lokakuu 1951=100 – Oktober 1951=100

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
1951	–	–	–	–	–	–	–	–	–	100	100	100	–
1952	102	101	101	101	101	101	101	101	101	102	102	102	101
1953	102	103	103	103	103	103	103	103	103	104	103	102	103
1954	104	104	103	104	104	103	104	104	104	104	98	98	103
1955	98	98	98	99	99	99	99	100	100	101	101	101	100
1956	104	107	108	108	110	110	111	112	113	113	118	118	111
1957	120	120	120	121	122	122	124	125	126	127	127	128	124
1958	129	130	130	132	133	132	132	132	132	132	133	133	132
1959	133	133	133	132	133	133	133	133	134	136	136	136	134
1960	136	136	137	138	138	138	139	138	138	139	140	140	138
1961	140	140	140	140	140	140	140	140	140	141	142	142	141
1962	143	143	144	145	146	146	148	148	148	150	150	150	147
1963	150	151	151	153	153	153	154	154	156	158	158	158	154
1964	164	165	167	169	170	170	170	171	172	173	173	174	170
1965	175	175	176	177	177	178	179	179	179	180	180	180	178
1966	181	181	182	183	184	184	185	186	187	188	189	189	185
1967	191	192	192	193	193	194	195	195	197	198	202	203	195
1968	205	207	210	211	211	213	213	213	214	215	215	215	212
1969	215	215	214	216	216	217	217	217	218	218	218	218	217
1970	220	221	221	222	222	222	223	223	224	224	225	225	223
1971	228	229	231	232	233	237	239	241	243	243	244	245	237
1972	242	245	247	251	253	254	256	257	259	260	262	262	254
1973	265	267	269	272	277	280	288	292	295	297	299	303	284
1974	305	314	317	324	328	329	335	340	348	351	353	354	333
1975	364	369	375	383	387	388	394	399	405	411	415	418	392
1976	426	432	436	440	441	442	450	456	460	465	468	469	449
1977	476	482	489	493	500	506	510	518	520	522	524	525	506
1978	526	532	533	536	544	544	545	547	551	554	557	556	544
1979	560	567	571	576	578	582	585	588	593	596	601	604	583
1980	611	620	626	638	645	648	651	660	669	676	682	686	651
1981	693	699	708	717	727	731	734	736	745	752	752	755	729
1982	767	771	780	786	799	800	806	804	806	809	812	823	797
1983	830	834	839	849	860	871	875	876	881	883	891	890	865
1984	898	902	908	914	924	926	929	933	939	944	944	945	925
1985	955	959	968	973	983	985	986	987	989	990	991	992	980
1986	999	1003	1005	1009	1013	1018	1019	1021	1021	1024	1024	1025	1015
1987	1035	1039	1044	1049	1050	1053	1053	1056	1060	1062	1062	1063	1052
1988	1075	1078	1084	1092	1101	1107	1106	1109	1119	1120	1123	1132	1104
1989	1137	1143	1156	1167	1171	1182	1181	1182	1195	1199	1199	1205	1177
1990	1223	1228	1232	1239	1245	1248	1250	1256	1262				

Elinkustannusindeksi kehitty samalla lailla kuin kuluttajahintaindeksi. Yli viiden vuoden tarkasteluissa on suositeltavaa käyttää elinkustannusindeksiä. Lyhyemmissä tarkasteluissa käytetään kulloinkin tuotettavaa virallista kuluttajahintaindeksiä.

Kuluttajahintaindeksin vanhempien sarjojen pistelukuja saa Tilastokeskuksen hintatilastotoimistosta, puh. 17 341.

Levnadskostnadsindex utvecklas på samma sätt som konsumentprisindex. Levnadskostnadsindex rekommenderas att användas vid granskningar som spänner över längre perioder än fem år. Då kortare perioder undersöks används de officiella konsumentprisindexen som uträknats vid respektive tidpunkter.

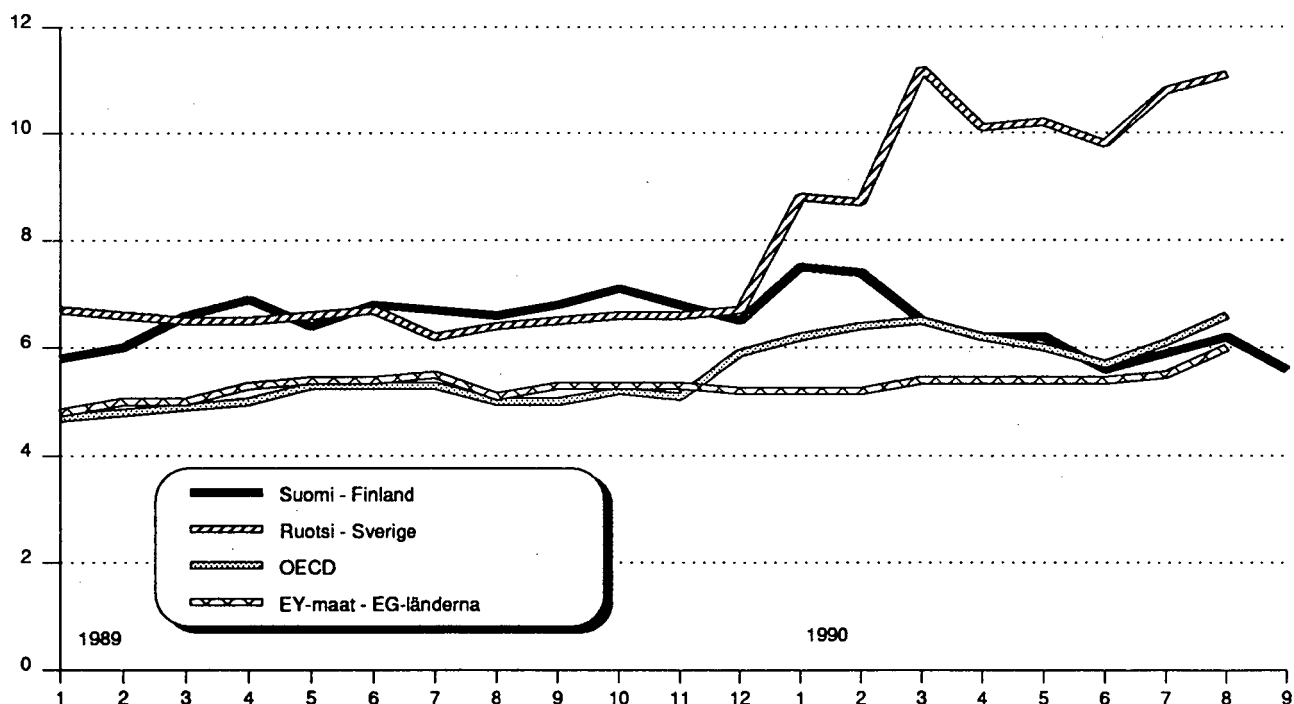
Indextal för konsumentprisindexets äldre serier kan fås från byrån för prisstatistik vid Statistikcentralen, tel. 17 341.

## Kuluttajahintaindeksin 12 kuukauden muutokset Förändringar i konsumentprisindex under 12 månader

	1989:06– 1990:06 %	1989:07– 1990:07 %	1989:08– 1990:08 %
Suomi – Finland	5,6	5,9	6,2
Ruotsi – Sverige	9,8	10,8	11,1
Norja – Norge	3,6	3,6	3,8
Saksan liittotasavalta – Föbundsrepubliken Tyskland	2,3	2,4	2,8
Iso-Britannia – Storbritannien	9,8	9,8	10,6
OECD-Eurooppa – OECD-Europa	8,5	8,4	9,1*
Yhdysvallat – Förenta Staterna	4,8	4,8	5,6
Japani – Japan	2,2	2,3	2,9
OECD kokonaan – OECD totalt	5,7	6,1	6,6*
EY-maat – EG-länderna	5,4	5,5	6,0

\* Ennakkotieto - Preliminär uppgift

## Kuluttajahintojen 12 kuukauden muutokset Konsumentprisförändringar under 12 månader



Lähteet: OECD

Källor: Eurostat

SCB: Statistiska meddelanden

Vuosi ja kuukausi

År och Månad

## Mikä on kuluttajahintaindeksi?

Kuluttajahintaindeksi mittaa tavaroiden ja palvelusten hintojen muutosta keskiwertokuluttajan kannalta.

Kuluttajahintaindeksiin kerätään kuukausittain 403 tuotteesta 38 000 hintatietoa 110 paikkakunnalta noin 2 000 eri liikkeestä. Kerättävät hinnat ovat tavallisia vähittäismyyntihintoja, joita asiakkaat tavaresta maksavat. Erikoistarjoukset ja alennusmyynnit ovat mukana. Osa hinnoista, kuten esimerkiksi asuntojen hinnat, kerätään neljännesvuosittain.

## Mihin kuluttajahintaindeksiä käytetään?

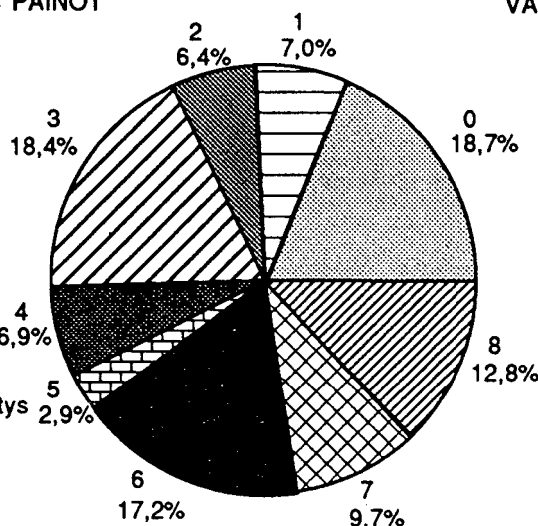
Kuluttajahintaindeksiä käytetään mittaamaan rahan arvon muutosta ostovoiman muutoksia laskehtaessa. Monet eläkkeet ja elatusmaksut on sidottu indeksiin. Kuluttajahintaindeksin 12-kuukauden muutosprosenttia käytetään inflaation mittarina.

Tilastokeskus tekee viiden vuoden välein kotitaloustiedustelun, jossa selvitetään kulutuksen rakenne. Kotitaloustiedustelusta saadaan kuluttajahintaindeksin painot. Painot kuvaavat hyödykkeiden ja palvelusten suhteellista merkitystä kokonaiskulutuksessa. Nykyisen kuluttajahintaindeksin painot perustuvat vuoden 1985 kotitaloustiedusteluun.

### KULUTTAJAHINTAINDEKSI 1985=100

#### HYÖDYKERYHMITÄISET PAINOT

- 0. Ravinto
- 1. Juomat ja tupakka
- 2. Vaatetus ja jalkineet
- 3. Asuminen, lämpö ja valo
- 4. Kotitalouskalusto ym.
- 5. Terveysten- ja sairaudenhoito
- 6. Liikenne
- 7. Vapaa-aika, koulutus ja virkistys
- 8. Muut tavarat ja palvelut



### KONSUMENTPRISINDEX 1985=100

#### VARUGRUPPERNAS VIKTER

- 0 Föda
- 1 Drycker och tobak
- 2 Beklädnad och skodon
- 3 Boende, värme och lyse
- 4 Hushållsinventarier m.m.
- 5 Hälsa- och sjukvård
- 6 Samfärdsel
- 7 Fritid, rekreation och utbildning
- 8 Övriga varor och tjänster

## Vad är konsumentprisindex?

Konsumentprisindex mäter förändringar i priserna på varor och tjänster ur genomsnittskonsumentens synvinkel.

För konsumentprisindex insamlas månatligen 38 000 prisuppgifter för 403 produkter från 2 000 olika affärer på 110 orter. De uppgifter som insamlas gäller ordinarie minuthandelspriser – dvs. de priser kunderna betalar för varorna i affären. Specialerbjudanden och realisationer tas med. Vissa uppgifter, t.ex. bostadspriserna, insamlas kvartalsvis.

## Hur används konsumentprisindex?

Konsumentprisindex används för att mäta penningvärdets förändring vid beräkning av förändringar i köpkraften. Flera pensioner och underhållsavgifter är indexbundna. Konsumentprisindexets förändringsprocent för 12 månader används som inflationsmätare.

Vart femte år utför Statistikcentralen en undersökning i vilken konsumtionsstrukturen studeras och analyseras. Denna hushållsbudgetundersökning ger vikterna för konsumentprisindex. Dessa vikter beskriver varornas relativa betydelse i totalkonsumtionen. Vikterna i det nuvarande konsumentprisindexet bygger på hushållsbudgetundersökningen år 1985.



PL-PB 504  
00101 Helsinki-Helsingfors

PMM  
Sopimus  
00100/617

# Kuluttajahintaindeksi

Konsumentprisindex  
1990, Syyskuu – September

SVT Suomen Virallinen Tilasto  
Finlands Officiella Statistik  
Official Statistics of Finland

Central Statistical  
Office of Finland

Consumer price index  
September 1990

Tiedustelut - Förfrågningar

Arja Kinnunen  
Juhani Pekkarinen  
(90) 17 341

Viimeisin indeksi automaattisesta  
puhelinvastajasta (90) 1734 3222  
Automatisk telefonsvarare med  
senaste index (90) 1734 3333

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Tilastokeskus  
PL 504  
00101 Helsinki  
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen  
PB 504  
00101 Helsingfors  
Tel. (90) 173 41

20 mk

ISSN 0784-820X